

Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (iz 1979.)

Usvojena i spremna za potpisivanje, ratifikaciju i primenu od strane Generalne Skupštine rezolucijom 34/180 od 18 Decembra 1979.

Stupanje na snagu: 3 Septembar 1981. u skladu sa članom 27(1)

Prevod : OHCHR

Države potpisnice u ovoj Konvenciji,

Konstatujući da Povelja Ujedinjenih nacija reafirmiše veru u osnovna ljudska prava, u dostojanstvo i vrednost ljudskog bića, kao i u jednaka prava muškaraca i žena,

konstatujući da Univerzalna Deklaracija o ljudskim pravima potvrđuje princip nedopustivosti diskriminacije i da proglašava da su sva ljudska bića rođena slobodna i jednaka u pogledu dostojanstva i prava i da svakom pripadaju sva prava i slobode koje su sadržane u njoj, bez pravljanja razlike, uključujući i razlike po osnovu pola,

konstatujući da države potpisnice Međunarodnih Konvencija o ljudskim pravima imaju obavezu da obezbede jednakopravno pravo muškaraca i žena u pogledu uživanja svih ekonom-skih, socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih prava, imajući u vidu Međunarodne Konvencije zaključene pod pokroviteljstvom Ujedinenih Nacija i specijalizovanih agencija koje promovišu jednakost prava muškaraca i žena,

zabrinute, međutim, da uprkos ovim raznim instrumentima raširena diskriminacija žena i dalje postoji,

podsećajući da diskriminacija žena krši principe jednakosti prava i poštovanja ljudskog dostojanstva i da je kao takva pre-preka za učešće žena, pod jednakim uslovima kao i muškaraca, u političkom, socijalnom, ekonomskom i kulturnom životu njihovih zemalja i da kao takva otežava porast prosperiteta društva i porodice i otežava pun razvoj potencijala žena u službi njihovih zemalja i čovečanstva,

zabrinute da u situaciji siromaštva žene imaju najmanji pristup hrani, zdravstvenim uslugama, obrazovanju, obuci i šansama za zaposlenje, kao i ostalim potrebama,

ubeđene da će uspostavljanje novog međunarodnog ekonomskog poretkata na bazi jednakosti i pravde u značajnoj meri doprineti promovisanju jednakosti između muškaraca i žena,

naglašavajući da je iskorenjivanje apart-hejda, svih oblika rasizma, rasne diskriminacije, kolonijalizma, neokolonijalizma, agresije, strane okupacije i dominacije i mešanja u unutrašnje stvari država od suštinskog značaja za puno uživanje prava muškaraca i žena,

potvrđujući da će jačanje međunarodnog mira i bezbednosti, popuštanje međunarodne zategnutosti, obostrana saradnja između svih država, bez obzira na njihove društvene i privredne sisteme, opste i kompletno razoružanje, a posebno nuklearno razoružanje pod striktnom i adekvatnom međunarodnom kontrolom, afirmacija principa pravde, jednakosti i obostranih koristi u odnosima između zemalja i ostvarivanje prava naroda pod stranom i kolonijalnom dominacijom i stranom okupacijom na samoopredeljenje i nezavisnost, kao i poštovanje nacionalnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta unaprediti pomake u društву, kao i razvoj, a da će kao posledica toga doprineti postizanju pune jednakosti između muškaraca i žena,

uvjerene da pun i kompletan razvoj zemlje, dobrobit sveta i mir zahtevaju maksimalno učešće žena pod istim uslovima koji se daju muškarcima na svim područjima delovanja,

imajući u vidu veliki doprinos žena dobrobiti porodice i razvoju društva, koji do sada nije u punoj meri priznat, socijalni značaj materninstva i ulogu oba roditelja u porodici, kao i na podizanju dece i svesne da uloga žena u rađanju dece ne treba da bude osnova za diskriminaciju, već da vaspitanje i podizanje dece zahteva podelu odgovornosti između muškaraca i žena i društva u celini,

svesne da promena u tradicionalnoj ulozi muškaraca, kao i u ulozi žena u društvu i u porodici, jeste potrebna za postizanje potpune jednakosti između muškaraca i žena,

odlučne da sprovedu principe iznete u Deklaraciji o eliminaciji diskriminacije žena i u tom smislu spremne da usvoje mere koje se traže za odstranjenje ove diskriminacije u svim njenim oblicima i pojavnim oblicima,

dogovorile su se o sledećem:

deo I

Član 1.

U smislu ove Konvencije, izraz „diskriminacija žena“ označava svaku razliku, isključivanje ili ograničenje koje se čini na bazi pola, a koje ima efekat ili svrhu nanošenja štete ili poništenja priznanja, uživanja ili ostvarivanja od strane žena, bez obzira na njihov bračni status, a na osnovu jednakosti muškaraca i žena, ljudskih prava i fundamentalnih sloboda na političkom, privrednom, društvenom, kulturnom, građanskom ili bilo kom drugom osnovu.

Član 2.

Države potpisnice osuđuju diskriminaciju žena u svim njenim oblicima, saglasne su da vode svim mogućim i odgovarajućim sredstvima i to bez odlaganja, politiku eliminacije diskriminacije žena i u tom smislu preduzimaju:

- a) da otelotvore princip jednakosti muškara-ca i žena u svojim nacionalnim ustavima ili drugim odgovarajućim zakonskim propisima ukoliko još nije u njih unet i da obezbedi preko zakona i drugih odgovarajućih mera praktično sprovođenje ovog principa,
- b) usvajanje odgovarajućih zakonodavnih i drugih mera, uključujući i sankcije gde je to potrebno, zabranjujući diskriminaciju žena,
- c) uspostavljanje pravne zaštite prava žena na jednakoj osnovi sa muškarcima da bi se obezbedila, preko nadležnih nacionalnih sudova i ostalih javnih institucija, efi-kasnata zaštita žena u odnosu na bilo koju radnju diskriminacije,
- d) da se uzdrže od angažovanja u bilo kojoj akciji ili praksi diskriminacije žena i da obezbede da javni organi i institucije deluju u skladu sa ovom obavezom, e) preduzimanje svih odgovarajućih mera za eliminaciju diskriminacije žena od strane bilo kog lica ili organizacije ili preduzeća, f) preduzimanje odgovarajućih mera, uključujući zakonodavne, za izmenu ili za uklanjanje postojećih zakona, propisa, običaja i praksi koje predstavljaju diskriminaciju žena, g) ukidanje svih nacionalnih kaznenih odredbi koje predstavljaju diskriminaciju žena.

Član 3.

Strane učesnice će preduzimati na svim poljima, posebno na političkom, društvenom, privrednom i kulturnom polju, sve odgovarajuće mere, uključujući i zakonodavne, da se obezbedi pun razvoj

1. 1. Usvajanje od strane država potpisnica pri-vremenih posebnih mera čiji je cilj ubrzanje *de facto* jednakosti između muška-raca i žena neće se smatrati diskriminacijom kako je definisana u ovoj Konver-ciji, ali neće ni u kom slučaju sobom povući kao posledicu održavanje nejednakih ili posebnih standarda; ove mere će biti ukinute kada ciljevi jednakosti ili šansi i tretmana budu postignuti.

2. 2. Usvajanje posebnih mera od strane država potpisnica, uključujući i one mere koje su sadržane u ovoj Konvenciji, a koje su usmerene na zaštitu materinstva, neće se smatrati diskriminatorskim.

Član 5.

Države potpisnice će preduzeti odgovarajuće mere: a) za izmenu socijalnih i kulturnih obrazaca ponašanja muškaraca i žena radi postizanja odstranjivanja predrasuda, kao i običajnih i svih drugih praksi koje su zasnovane na ideji inferiornosti ili superiornosti bilo polova bilo stereotipnih uloga muška-raca i žena; b) da bi se obezbedilo da obrazovanje poro-dice obuhvata i adekvatno razumevanje materinstva kao društvene funkcije i priznanje zajedničke odgovornosti muškaraca i žena u podizanju i vaspitanju svoje dece, podrazumeva se da je interes dece od prevashodnog značaja u svim slučajevima.

Član 6.

Države potpisnice će preduzeti sve odgovara-juće mere, uključujući i zakonodavne, za ukidanje svih oblika trgovine ženama i eksploatacije prostitucije žena.

deo II

Član 7.

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena u političkom i javnom životu zemlje, a posebno će obezrediti ženama jednake uslove kao i muškarcima u pogledu prava:

- a) da glasaju na svim izborima i javnim refe-rendumima i da imaju pravo na izbor u sve organe za koje se vrši javni izbor;
- b) da učestvuju u formulisanju vladine politike i u njenom sprovođenju i da imaju javne funkcije i da obavljaju sve funkcije na svim nivoima vlasti;
- c) da učestvuju u nevladinim organizacijama i asocijacijama koje se bave javnim i političkim životom u zemlji.

Države potpisnice će preduzimati sve adekvatne mere da obezbede ženama, pod jednakim uslovima kao i muškarcima i bez ikakve diskriminacije, mogućnosti da zastupa-ju svoje Vlade na međunarodnom planu i da učestvuju u radu međunarodnih organizacija.

Član 9.

1. Države potpisnice će dati ženama jedna-ka prava, kao i muškarcima da stišu, menjaju ili zadržavaju svoje državljanstvo. One će obezbediti posebno da brak sa strancem ili promena državljanstva od strane supruga tokom braka neće auto-matski promeniti državljanstvo supruge, niti će dovesti do toga da ona ostane bez države, niti je primorati da uzme državljanstvo muža.
2. Države potpisnice će dati ženama jedna-ka prava kao i muškarcima u pogledu državljanstva njihove dece.

Deo III

Član 10.

Države potpisnice će preduzimati adekvatne mere za eliminaciju diskriminacije žena da bi im se obezbedila jednakaka prava sa muškarci-ma na polju obrazovanja, a posebno da se obezbede, na bazi jednakosti muškaraca i žena:

- a) isti uslovi za karijeru i profesionalno usmeravanje, za pristup studijama i za postizanje diploma u obrazovnim instituci-jama svih kategorija u seoskim, kao i u gradskim sredinama; ova jednakost će biti obezbeđena u predškolskom, opštem, stručnom, profesionalnom i višem struč-nom obrazovanju, kao i kod svih vrsta stručnog obrazovanja;
- b) pristup istim nastavnim planovima, istim ispitima, istom nastavnom kadru sa kvalifikacijama istih standarda, kao i školskim objektima i opremi istog kvaliteta;
- c) odstranjivanje svih stereotipnih pojmova u pogledu uloga žena i muškaraca na svim nivoima i u svim oblicima obrazovanja uz jačanje paralelnog obrazovanja i drugih vrsta obrazovanja koja će pomoći postiza-nju ovog cilja, a posebno na osnovu re-vizije udžbenika i školskih programa i adaptacije metoda nastave;
- d) iste šanse u korišćenju pogodnosti škola-rina i drugih bespovratnih sredstava koja se daju za učenje;
- e) iste šanse za pristup programima stalnog obrazovanja, uključujući i programe za odrasle i programe za funkcionalno opis-menjavanje, posebno one koji su usmere-ni za smanjenje, i to što hitnije moguće, svake razlike u obrazovanju koja postoji između muškaraca i žena;
- f) smanjenje stope studentkinja koje napuš-taju školovanje i organizovanje programa za devojke i žene koje su prevremeno napustile školu;
- g) iste šanse za aktivno učešće u sporto-vima i fizičkom obrazovanju;
- h) pristup konkretnim obrazovnim informaci-jama i podacima da bi se obezbedila zdravstvena dobrobit za porodicu, uklju-čujući i podatke i savete u vezi planiranja porodice.

1. Države potpisnice će preduzeti sve odgo-varajuće mere za eliminaciju diskriminacija žena na području zapošljavanja da bi se obezbedila, na osnovu jednakosti muš-karaca i žena, ista prava, a posebno:
 - a) pravo na rad kao neotuđivo pravo svih ljudskih bića;
 - b) pravo na iste šanse na zapošljavanje, uključujući i primenu istih kriterijuma za izbor kada se radi o pitanjima zaposlenja;
 - c) pravo na slobodan izbor profesije i zaposlenja, pravo na unapređenje, si-gurnost na poslu i sve koristi i uslove usluga i prava na dobijanje obrazovne obuke i obuke koja se ponavlja u re-dovnim rokovima;
 - d) pravo na jednaku nadoknadu, uključu-jući i beneficije, kao i na jednak tret-man u pogledu rada jednakе vrednos-ti, kao i na jednakost tretmana u pro-ceni kvaliteta rada;
 - e) pravo na socijalno osiguranje, poseb-no u slučajevima penzionisanja, neza-poslenosti, bolesti, invaliditeta i godina starosti, kao i drugih nesposobnosti za rad, kao i pravo na plaćeno odsustvo;

- f) pravo na zaštitu zdravlja i na bezbednost radnih uslova, uključujući očuvanje funkcije reprodukcije.
2. Da bi se sprečila diskriminacija između žena na bazi braka ili materinstva i da bi se obezbedilo njihovo efikasno pravo na rad, države potpisnice će preduzeti odgovarajuće mere:
 - a) za sprečavanje, uz pretnju izricanja sankcija, otpuštanja sa posla na osnovu trudnoće ili porodiljskog bolovanja i diskriminacije u vidu otpuštanja sa posla na osnovu bračnog statusa;
 - b) uvođenje porodiljskog odsustva koje će biti plaćeno ili na osnovu koga će se isplaćivati paralelna socijalna davanja bez gubitka ranijeg zaposlenja, stalnost u radu ili pripadajuća društvena davanja;
 - c) pospešivanje obezbeđenja potrebnih pratećih socijalnih službi koje treba da omoguće roditeljima da kombinuju po-rodične obaveze sa odgovornostima na radu i učešćem u javnom životu, posebno kroz promovisanje uspostavljanja i razvoja mreže objekata za dečiju zaštitu;
 - d) obezbeđivanje posebne zaštite za žene tokom trudnoće i to na onim vrstama poslova za koje je dokazano da za njih mogu biti štetni.
3. Zakonske odredbe zaštite koje se odnose na pitanja obuhvaćena u ovom članu, periodično će se analizirati u svetlu naučnih i tehnoloških saznanja i one će se revidirati, povlačiti, ili će im se, po potrebi, rok produžavati.

Član 12.

1. Države potpisnice će preduzeti sve potrebne mere za eliminaciju diskriminacije žena u oblasti zdravstvene zaštite da bi se obezbedio, na bazi jednakosti muškaraca i žena, pristup zdravstvenoj zaštiti, uključujući i onoj koja se odnosi na planiranje porodice.
2. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, države potpisnice će obezbediti ženama odgovarajuće usluge u vezi sa trudnoćom, održavanjem trudnoće i periodom nakon rađanja uz pružanje besplatnih usluga gde je to potrebno, kao i uz adekvatnu ishranu tokom trudnoće i dojenja.

Države potpisnice će preduzeti sve odgovara-juće mere za eliminaciju diskriminacije žena u drugim područjima privrednog i društvenog života radi obezbeđivanja, na bazi jednakosti muškaraca i žena, istih prava, a posebno:

- a) prava na porodične beneficije;
- b) prava na bankarske zajmove, hipoteke i druge oblike finansijskog kreditiranja;
- c) prava na učešće u rekreativnim aktivnostima, sportovima i svim aspektima kulturnog života.

Član 14.

1. Države potpisnice će uzimati u obzir konkretnе probleme sa kojima se suočavaju žene u seoskim područjima i značajne uloge koju žene na selu igraju u ekonomskom preživljavanju njihovih porodica, uključujući i njihov rad u nemonetizovanim sektorima privrede, i predužeće sve potrebne mere da se obezbedi primena odredbi ove Konvencije na žene u seoskim područjima.
2. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena u seoskim područjima da bi se obezbedilo, na bazi jednakosti muškaraca i žena, njihovo učešće u razvoju sela, kao i koristi od tog razvoja, a posebno će obezbediti ovim ženama pravo:

- a) da učestvuju u izradi i sprovođenju planiranja razvoja na svim nivoima;
- b) da imaju pristup adekvatnim zdravstvenim uslugama, uključujući i podatke, dobijanje saveta i usluga kod planiranja porodice;
- c) da direktno koriste beneficije iz programa socijalnog osiguranja;
- d) da pribavljaju sve vrste obuke i obrazovanja, formalnog i neformalnog, uključujući i ono obrazovanje koje se odnosi na funkcionalnu pismenost, kao i, između ostalog, beneficije celokupne zajednice, kao i na pružanje usluga, a radi povećanja svoje tehničke spremnosti;

- e) da organizuju grupe za pružanje sa-mopomoći i zadruge, radi pridobijanja jednakog pristupa privrednim mogućnostima kroz zapošljavanje ili kroz samostalno zapošljavanje;
- f) da učestvuju u svim aktivnostima za-jednice;
 - g) da imaju pristup poljoprivrednim kredi-tima i zajmovima, marketing olakšica-ma, odgovarajućoj tehnologiji i jedna-kom tretmanu u zemljišnoj i agrarnoj reformi, kao i u šemama za ponovno naseljavanje zemljišta;
 - h) da uživaju adekvatne uslove života, posebno kada se radi o stambenim pitanjima, sanitarnim uslovima, snab-devanju strujom i vodom, saobraćaju i komunikacijama.

Deo IV

Član 15.

1. Države potpisnice će pružiti ženama jed-nakost sa muškarcima pred zakonom.
2. Države potpisnice će obezbediti ženama, u građanskim pitanjima, pravno svojstvo identično onome koje imaju muškarci i iste šanse za ostvarenje tog svojstva. One će posebno obezbediti ženama pra-vo da zaključuju ugovore i da rukovode imovinom i tretiraće ih jednako u svim fazama sudskih postupaka.
3. Države potpisnice su saglasne da se svi ugovori i svi drugi privatni instrumenti bilo koje vrste sa zakonskim dejstvom, a koji su usmereni na ograničenje zakonskog svojstva žena smatraju ništavnim.
4. Države potpisnice će pružiti muškarcima i ženama jednaka prava u pogledu zakona koji se odnosi na kretanje lica i slobodu izbora njihovog mesta boravka i smeštaja.

Član 16.

1. Države potpisnice će preduzimati sve odgovarajuće mere za eliminaciju dis-kriminacije žena po svim pitanjima koja se odnose na brak i porodične odnose, a po-sebno će obezbediti, na osnovu jedna-kosti muškaraca i žena:
 - a) isto pravo na stupanje u brak;
 - b) isto pravo na slobodni izbor bračnog druga i na sklapanje braka samo na osnovu njihove slobodne volje i pris-tanka;
 - c) ista prava i odgovornosti tokom braka i prilikom njegovog raskida;
 - d) ista prava i odgovornost kao roditelja, bez obzira na njihovo bračno stanje, a po pitanjima koja se odnose na njiho-vu decu; u svim slučajevima interesi dece će biti od prevashodnog znač-a-ja;
 - e) ista prava za slobodno i odgovorno odlučivanje o broju i o redosledu rađa-nja dece, kao i prava na pristup infor-macijama, obrazovanju i sredstvima koja treba da im omoguće ostvarenje ovih prava;
 - f) ista prava i odgovornosti u pogledu staranja, brige, i usvajanja dece ili sli-čnih institucija u kojima ovi koncepti postoje u nacionalnom zakonodavst-vu; u svim slučajevima interesi dece su od prevashodnog značaja;
 - g) ista lična prava za muža i ženu, uključujući i pravo na izbor porodičnog prezimena, profesije i zanimanja;
 - h) ista prava za oba bračna druga u pogledu svojine, sticanja, upravljanja, vođenja, i raspolaganja imovinom, bilo da je to besplatno ili uz neku vrednu nadoknadu.
2. Veridba i brak deteta neće imati nikakvo pravno dejstvo i sve pravne radnje, uključujući zakonodavne, donosiće se radi određivanja minimalnog starosnog doba za brak i uz obaveznu registraciju brakova u zvaničnim matičnim knjigama.

Deo V

Član 17.

1. U cilju razmatranja pomaka koji se čine u realizaciji ove Konvencije, biće formiran Komitet za eliminaciju diskriminacije žena (u daljem tekstu: Komitet) koji će se sastojati, u trenutku stupanja na snagu Konvencije od osamnaest, a po ratifikaciji Konvencije ili nakon samog pristupanja Konvenciji od trideset pet država potpis-nica, dvadeset tri eksperta visoko moralnih kvaliteta i kompetentnosti na području koje je pokriveno Konvencijom. Eksperte će birati države potpisnice između svojih državljana i oni će biti na toj dužnosti u ličnom svojstvu, s time da će se voditi

računa o jednakoj geografskoj zastupljenosti i o zastupljenosti različitih oblika civilizacije, kao i glavnih pravnih sistema.

2. Članovi Komiteta će se birati tajnim glasa-njem sa spiska lica koja budu nominovale države potpisnice. Svaka država potpisni-ca može da nominuje jedno lice iz redova svojih građana.
3. Prvi izbor će se obaviti šest meseci nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Naj-manje tri meseca pre datuma utvrđenog za svaki izbor, generalni sekretar Ujedini-njenih nacija će uputiti dopis državama potpisnicama u kome će ih pozvati da podnesu svoje nominacije u roku od dva meseca. Generalni sekretar će pripremiti spisak po abecednom redu svih tako imenovanih lica sa naznakom država potpisnica koje su ih imenovale i taj će spisak dostaviti državama potpisnicama.
4. Izbori članova Komiteta održavaće se na sastanku država potpisnica koji saziva generalni sekretar Ujedinjenih nacija u sedištu ove organizacije. Na tom sastan-ku na kome će dve trećine država pot-pisnica činiti kvorum, lica izabrana u Ko-mitet će biti ona predložena lica koja budu dobila najveći broj glasova i apsolutnu ve-činu glasova predstavnika država potpisnica prisutnih na sastanku i koji budu glasali.
5. Članovi Komiteta će se birati na rok od četiri godine. Međutim, mandati devetoro članova koji su izabrani prilikom prvog izbora isteći će na kraju perioda od dve godine; odmah nakon prvog izbora imena ovih devet članova će birati žrebom pred-sedavajućeg Komiteta.
6. Izbor pet dodatnih članova Komiteta odr-žaće se u skladu sa odredbama iz stava-va 2, 3. i 4. ovog člana nakon trideset pete ratifikacije ili pristupa. Mandati dva od dodatnih članova izabranih ovom prili-kom će isteći na kraju perioda od dve godine, s time da su imena ova dva člana odabrana žrebom od strane predsedava-jućeg Komiteta.
7. Za popunu slučajno upražnjenih mesta, država potpisnica čiji je ekspert prestao da obavlja funkciju kao član Komiteta, imenovaće drugog eksperta iz redova svojih državljan-a, s time da taj izbor mora da odobri Komitet.
8. Članovi Komiteta će, uz odobrenje Gene-ralne skupštine, primati naknadu iz sred-stava Ujedinjenih nacija, pod uslovima koje odredi Skupština uzimanjem u obzir značaja odgovornosti ovog Komiteta.
9. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će obezbediti potrebitno osoblje i uslove za efikasno izvršavanje funkcija Komiteta po osnovu ove Konvencije.

Član 18.

1. Države potpisnice se obavezuju da dos-tavljuju generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, a nakon razmatranja od strane Komiteta, izveštaj o zakonodavnim, sud-skim, administrativnim ili drugim merama koje su usvojile da bi sprovele odredbe ove Konvencije, kao i o pomacima koji su u ovom pogledu učinjeni:
 - a) u roku od jedne godine nakon stupa-nja na snagu kada se radi o konkret-noj državi potpisnici;
 - b) posle toga, najmanje svake četiri godi-ne, a kasnije kad god Komitet to bude zatražio.
2. U izveštajima se mogu navesti faktori i teškoće koje utiču na stepen izvršenja obaveza po osnovu ove Konvencije.

Član 19.

1. Komitet će usvojiti sopstveni Pravilnik o radu.
2. Komitet će izabrati svoje funkcionere na mandat od dve godine.

1. Komitet će se redovno sastajati u periodu od najviše dve sedmice svake godine radi razmatranja izveštaja podnesenih u skla-du sa članom 18. ove Konvencije.
2. Sastanci Komiteta će se uobičajeno odr-žavati u sedištu Ujedinjenih nacija ili na bilo kom drugom pogodnom mestu koje Komitet odredi.

Član 21.

1. Komitet će preko Saveta za ekonomski i društvena pitanja podnositi godišnje iz-veštaje Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija o svom radu i može davati suges-tije i opšte preporuke na osnovu pregleda izveštaja i informacija dobijenih od država potpisnica. Ove sugestije i opšte prepo-ruke će biti uključene u izveštaj Komiteta zajedno sa komentarima država potpisni-ca, ukoliko takvih komentara bude.

2. Generalni sekretar će preneti izveštaje Komiteta Komisiji za pitanja statusa žena radi njene informisanosti.

Član 22.

Specijalizovane agencije će imati pravo da budu zastupljene prilikom razmatranja sprovođenja onih odredbi ove Konvencije koje potпадaju pod delokrug njihovih aktivnosti. Komitet može da pozove specijalizovane agencije da dostavljaju izveštaje o sprovođenju Konvencije u područjima koja potпадaju pod delokrug njihovih aktivnosti.

Deo VI

Član 23.

Ništa što je sadržano u ovoj Konvenciji neće uticati ni na koje odredbe koje više vode postizanju jednakosti između muškaraca i žena, a koje mogu biti sadržane:

- a) u zakonodavstvu države potpisnice, ili
- b) u bilo kojoj drugoj međunarodnoj konvenciji, ugovoru ili sporazumu koji je na snazi za tu državu.

Član 24.

Države potpisnice se obavezuju da usvoje sve potrebne mere na državnom nivou čiji je cilj postizanje punog ostvarenja prava priznatih u ovoj Konvenciji.

Član 25.

1. Ova Konvencija će biti otvorena za potpis od strane svih država.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je određen za depozitara ove Konvencije.
3. Ova Konvencija podleže ratifikaciji. Instrumenti ratifikacije će biti deponovani kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
4. Ova Konvencija će biti otvorena za pristup svim državama. Pristup će se realizovati deponovanjem instrumenta o pristupu kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 26.

1. Zahtev za revidiranje ove Konvencije može da uloži u bilo kom trenutku svaka država potpisnica tako što će uputiti pis-meno obaveštenje na generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
2. Generalna skupština Ujedinjenih nacija će odlučivati o koracima, ako budu potrebni, a koji bi bili preduzeti u vezi sa ovim zahtevom.

Član 27.

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu tride-set dana posle datuma deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija dvadesetog instrumenta ratifikacije ili dva-desetog pristupa.
2. Za svaku državu koja ratificuje ovu Konvenciju ili koja joj pristupa nakon deponovanja dvadesetog instrumenta ratifikacije ili pristupa Konvencija će stupiti na snagu trideset dana od datuma deponovanja njenog sopstvenog instrumenta ratifikacije ili pristupa.

Član 28.

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će primati i razaslati svim državama tekst rezervi koje budu uložile države u trenutku ratifikacije ili pristupa.
2. Rezerva koja nije kompatibilna sa ciljem i svrhom ove Konvencije neće biti dozvoljena.
3. Rezerve se mogu povući u bilo kom trenutku dostavljanjem obaveštenja u tom smislu koje mora biti adresovano na generalnog sekretara Ujedinjenih nacija koji će potom obavestiti sve države o tome. Ovo obaveštenje stupa na snagu danom njegovog prijema.

Član 29.

1. Svaki spor između dve ili više država potpisnica u vezi sa tumačenjem primene ove Konvencije koji ne bude rešen pregovorima, biće podnesen arbitraži na zahtev jedne od njih. Ukoliko u roku od šest meseci od dana upućivanja zahteva za arbitražu dve strane ne budu mogle da se usaglase oko organizovanja arbitraže, tada svaka pojedinačna strana može da dostavi spor Međunarodnom sudu pravde na osnovu zahteva koji treba da bude u skladu sa Statutom tog Suda.
2. Svaka država potpisnica može u svakom trenutku nakon potpisivanja ili ratifikacije ove

Konvencije ili pristupanja Konvenciji izjaviti da se ne smatra obavezanom na osnovu stava 1. ovog člana. Ostale države potpisnice neće biti obavezane ovim stavom u odnosu na bilo koju državu učesnicu koja je učinila takvu rezervu.

2. Svaka država potpisnica koja je učinila rezervu u skladu sa stavom 2. ovog člana, može u bilo kom trenutku povući tu rezervu dostavljanjem obaveštenja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

Ova Konvencija čije su verzije tekstova na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako autentične biće deponovana kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Prevod: OHCHR